

1839.

Zondag 13 Maart

Nº. 11.

PARAMARIBO, 12 MAART 1839.

In deze week is ter reede verdrongen de eerste stuurman van het Ned. schip *Danica Christina*, kap. Ten HARMSEN. Naar wij vernemen moet zijn dood het gevolg zijn van onenigheid, ontstaan tusschen hem en twee matrozen, die zich met hem in een sloep bevonden, welke uitgezonden was om water te halen.

DE AMERIKAANSCH E HANDEL IN VISCH.

De belangrijke rol, die de Amerikaansche visch op onze markt vervult en de verbasende som, welke zij alhier vertegenwoordigt, spoort ons aan aangaande dien handel, onzen lezers bekend te stellen met het volgende artikel, hetwelk wij aan een der jongste N. A. bladen ontleenen:

In de eerste dagen van New-England maakte de uitvoer van de opbrengst zijner visscherijen naar Spanje, Frankrijk, Portugal en West-Indië een zeer belangrijk gedeelte van deszelfs handel uit, en schonk aan onze Kolonie Massachusetts hare vroegstijde voornaamste plaats in den handel. Indien echter onze visscherijen thans op de buitenlandsche aanvraag reukenden, zouden hare opbrengsten niet grif verkoopbaar zijn. De stad Gloucester alleen, zoude bijna elk quintaal visch kunnen leveren, dat jaarlijks uit de Vereenigde Staten naar het buitenland verscheept wordt, zoo ook elk vat makreel en pekvisch en dan nog dertig duizend vaten overhouden voor de binnenlandsche markt. Verleden jaar werden 161,000 quintalen eigen visch uit de Vereenigde Staten naar vreemde plaatsen verzonden, tevens 30,000 vaten makreel, en andere pekvisch, zoo als zalms, haring, alewives, eest enz. De grootste markten zijn Cuba, Hayti, Guyana en Porto Rico—van welke Cuba en Hayti de grootste zijn. Deze plaatsen gebruiken vijf zesde van den geheelen uitvoer.

Boston is de grootste uitvoerhaven, en verscheept meer dan twee derde van den ganschen uitvoer. Daarna volgt New-York, met meer dan een derde van de afscheppingen van Boston; dan komt Gloucester, met gewoonlijk een derde van den uitvoer van Boston. Boston verscheept van een derde tot de helft der geheele hoeveelheid pekvisch naar Hayti, welke het grootste aantal vaten verbruikt, namelijk ongeveer 100,000 jaarlijks. Uit deze opgaven zal men zien dat onze binnenlandsche markt de groote markt onzer visscherijen is; terwijl de aanvraag gestadig toe neemt. De bronnen van toevvoer voor deze buitengemeene aanvraag nemen bijna jaarlijks af, en verzamelen zich al meer en meer op zekere leidende plaatsen, zoo als Gloucester, welke verleden jaar alleen, de helft van de makreel in den staat Massachusetts verpakt leverde. Naar ons inzien is er niets om de aanhoudende rijzing van visch op de markt in de Vereenigde Staten te verhinderen.

Dezer dagen is in de keizerlijke bibliotheek te St. Petersburg een letterkundige schat gevonden, die uit niets minder bestaat dan uit de archieven der bastille van Parijs. Toen tijdens de Fransche omwenteling de rijke letterkundige schatten der verwoeste bastille en van verschillende abdijen naar alle hoeken verstrooid waren, offerde een Rus, Dubrowski genaamd, die aan het Fransche gezantschap als vertaler toegevoegd was, zijn vermogen op, om van deze schatten zoveel mogelijk te redden. Hij vertoefte in de grootste behoefte, doch niettegenstaande hem door Engeland de schitterendste aanbiedingen gedaan werden, beviel hij zijne verzameling. Eerst in het jaar 1800 schonk hij haar aan keizer Alexander, die hem daarvoor een aanzienlijke som en een levenslang jaargeld daarvoor beloofde, de collectie zelf aan de bibliotheek afstond, van waar slechts eenige bijzonder prachtige uitgevoerde manuscripten in de keizerlijke

hermitage geplaatst werden. Deze reeks bevatte onder anderen: Koninklijke letters de cachet, orbonnances der ministers, brieven van deelen en van de ambtenaren der bastille; aantekeningen en berichten van spionnen der politie, omtrent de gevangenen in de bastille; onderschepte brieven en in de bastille vervaardigde gedichten, proza-geschriften, bij de schryvers of in de bastille in betaling genomen, en de archieven der bastille zelf.

— Een berigtgever in *Chamber's Journal* zegt het volgende:

Onlangt hadden wij een flesch rook in handen: een gewone flesch, gelijk die voor het porterbier gebruikt wordt. Zij bevatte een dunne blaauwachtig grijs gekleurde vloeistof. Men gaf ons de aanwijzing, om een zekere hoeveelheid daarvan in pannen, met hier of ander vleesch gevuld, te gieten, ten einde aan deze spijzen den aan het gerookte vleesch eigenaardigen smaak mededeelen. Wij deden het, en vonden dat het recept zeer voortreffelijk was. Deze vloeistof nu was geen scherpzinnig uitgedacht produkt der chemie, dat den smaak van den rook bezat, zonder er werkelijk iets mede gemeent hebben. Het was een natuurlijke, echte rook, dien men uit hout trok en in onvervalschte zuiverheid in een flesch oploof. Op de volgende wijze verkreeg men ze. In Zuidwallis bestaat een inrigting tot vervaardiging van pyroligneus zuur, een zeer geliefd artikel bij het pekelen in het groot. Zoo als de naam (pyroligneus) te kennen geeft, vindt men dit zuur uit brandend hout, waarvan men jaarlijks groote hoeveelheden gebruikt. Een tijdlang liet men den opwalmenden rook onbewaakt. Maar de tijd waarin wij leven, laat zulk een voortwisting niet meer toe; de nieuwere wetenschap leert in alles opzamen zijn. Zij zamelte weggeworpen hoefnagels op, en eer men er aan denkt, komen die als moordende geweren of ronkelende sabels weder te voorschijn; zij maakt uit den afval van den razenden ketelsapper, en uit weggeworpen wollen lampen van den armen bewoner van Ierland

kleurstoffen, die de dames op hare kleederen zoo gaarne zien. Zij trekt uit de beenderen van doode dieren het phosphorus voor onze lucifers. Het sterkwater en de bijtende oliën uit gasleer worden door haar in welriekende wateren voor het toilet der dames veranderd, en de geliefkoosde geur van het oude mille fleurs kan zich beroemen uit de schadelijke uitdamping van onze riolen gesproten te zijn. Het was dus een erge fout, dat men den rook in het rijs-hoofdeling liet opstijgen. Dit begrepen althans de eigenaars van de genoemde fabriek van pyroligneus zuur, en zonder den dwingend invloed van een parlementaire acte besloten zij hunnen rook te sparen en bruikbaar te maken. Zij bouwden daartoe een condensatiekamer, waar de daarin tredende en geen uitweg meer vindende rook veranderde in de vloeistof, waarvan wij melding hebben gemaakt. In dezen toestand werd onlangs zij nog tot openbaren verkoop in fleschen gedaan, en wijl haar gebruik een groote besparing van kosten geeft bij het innemen van het vleesch, dat tot bereiding van den smaak moet gerookt worden, ontstond een groote vraag er naar. Een flesch rook is dus nu geen onmogelijke fictie meer, gelijk in de goede oude tijden onzer jeugd, maar zij is een zelfstandige waarheid geworden en vordert hare plaats onder de scherpsinnige prikkelingsmiddelen, die—zoo als de fabrikanten in hunne aankondigingen zeggen—aan geen goede huismoeder moeten ontbreken.

IETS OVER DE SPOORWEGEN IN ENGELAND.

De rails der tegenwoordig bestaande spoorwegen zijn met hun allen meer dan voldoende om een enkelen ijzeren band rondom den geheelen aardbol te leggen. De lengte der thans voltooide spoorwegen in Groot Brittanje en Ierland bedraagt 8054 mijlen, die gezamenlijk 286,000,000 p. st. gekost hebben. Er zijn meer dan 50 mijlen aan tunnel, en in de omstreken van London

ARCHIE CAMPBELL,

of de magt van het Alphabet.

XII.

Naar mate de oude Meggies Gordon (of, zoo als zij nu jaren lang genoemd was geworden, Maggie Campbell de gebreken des ouderdoms begon te gevoelen, nam hare liefste voor haren kleinzoon geduld toe; terwijl ook zijne hartelijke genegenheid voor haar weltra op een zware proef werd gesteld. Een verlamming kluisterde haar hulpeloos en bijna sprakeloos aan hare legerstede, en Archie's oplettende zorg kon alleen haar enige verligting in haar lijden doen ondervinden. Alleen uit zijne hand nam zij haar voedsel aan, zijn arm steunde haar verzakt hoofd of haar vermagerd lichaam; zijne stem alleen kon in haar verstompt oor doordringen en haar bevend hart bereiken en bemoedigen, door de opwekkende woorden der Heilige Schrift, en de armoede grootmoeder ondervond nu hoe waar de eeuwige woorden van haren braven jongen geweest waren, toen hij tot haar gezegd had: „gij weet, hoe innig ik u lief heb!”

Mr. Donaldson gaf den goet zoo veel vrij-af als hem mogelijk was; en Archie bragt, dien ten gevolge, bijna even veel uren te huis als in de tuinen van het kasteel door. Middelerwijl was het op nieuw zomer geworden. Het werk der verbetering ging voort, en de nieuwerwetsche muren rezen omhoog, wedijverende met hunne door wind en weder geteisterde voorgangers. De geest van den bouwmeester, die het plan voor de uitbreiding van het grootsche kasteel ontworpen had, oefende steeds invloed uit op de uitvoering der werklieden. Zijn nauwlettend oog bespiedde even zeer de stoutste pogingen van de kunst des bouwmeesters, als de kleinste bijzonderheden in de bekwaamheid der metselaars; en een lofspraak uit zijnen mond gold voor een niet te verachten vermaandheid. Hoe Archie verlangde om inzicht te komen, welke rijken schat nog onlangs duidelijker voor hem geworden was door de uitgegevene boekdeelen van haars vaders gedichten, welke Ellen hem tot een geschenk gezonden had. Maar hun omgang was kort en telkens afgebroken. Het lijden zijner bejaarde grootmoeder hield hem soms dagen achtereen in huize woning, wijl haar ziekbed zoo ligt onverwacht een

sterfbed kon worden; en de heer Morton, die alle uren den hertog zelve van een buitenlandsche reis terug verwachtte, kon, ondanks al zijne genegenheid voor den zich zelve onderwijzenden jongeling en zijne dankbaarheid jegens den redder van zijn kind, geen tijd vinden om aan de zijde van den geduldigen zieke—oppasser te zitten in de nederige en eenigzins ver afgelegene hut.

Het ziekbed der oude vrouw werd alms een doodbed; haar verzwakt lichaam was niet bestand tegen lang lijden, en de dood voerde hare ziel uit deze wereld der beproeving naar betere gewesten over. Haar brave kleinzoon had zijne plichten jegens haar getrouwelijk vervuld, en de seggen der stervende viel als zomerdauw op zijn ter neder geslagen gemoed; maar nu hij naast dit bleke ziellooze lijk stond, gevoelde hij eerst dat hij nu alleen in de wereld was, en nooit nog had hij zoo ernstig ervaren wat het zegt wees te zijn. De ongelooftige moge glimlachen en de baatzuchtige het gevoel betwijfelen; maar voor een gevoelig hart is de gedachte, dat men door geen banden des bloeds aan eenig schepsel ter aarde verbonden is, een der meest ter neder drukkende ervaringen die men hebben kan.

De hertog kwam en vertrok weder. Hij had de aangevraagde werken met aandacht gade geslagen en aan alle belanghebbenden daarover zijne tevredenheid betuigt; maar wijl hij een hoogen post bekleedde onder de raadsliden der kroon, riep zijn pligt hem spoedig naar de hoofdstad terug. Hij had den tijd niet gehad om zich meer persoonlijk bekend te maken met de aangelegenheden zijner pachters en onderhoorigen. Hij had bekwame, en, zoo hij meende, waardige mannen als zijne rentmeesters en opzigters aangesteld; en tot dat zijne eeroovert b-vredigd of b-kend was, konden zijne bezoeken in het uoorden noch van langen duur zijn, noch een blijvend invloed op zijne onderhoorigen uitoefenen.

Terwijl de reiskoets des hertogs snel door het naastbij liggende dorp rolde, kruiste een eenvoudige lijkstaatsie zijnen weg naar het stille kerkhof, dat in een groene vlakte nabij den oever der zee was aangelegd. De postillons vertraagden hunnen spoed, en hielden haast stil om de eenvoudige doodkist voorbij te laten gaan, haare hoeders afnemende in ongeveinsden eerbied voor de doode. Op hetzelfde oogenblik keek de hertog zorgeloos door een raampje zijner koets.

„Wien begraven is dat, Thomas?” vroeg hij onverschillig

aan den bediende op den bok.

„Van de oude Meggie Campbell, uwe genade; zij was de grootmoeder van een der tuinaansgezellen op het kasteel.”

„Nu, ik geloof dat de menschen hier te lande allen Campbell heeten,” was de half glimlachende opmerking, en het rijtuig rolde verder. Weinig vermoedde de aanzienlijke edelman, dat de golvende lanter van den hoofdspoor bij die begrafenissen een hoofd bedekte, zoo rijk aan verstand en kennis, dat het den adellijksten raadsheer eere zou aangedaan hebben; en dat de lange rouwmutel geslagen was over zulk een edel hart, als er zelden onder een hermelijnen tabbaard klopt.

De oude buurvrouw, die zijne grootmoeder in hare ziekte dikwijls bijgestaan had, bleef zijne huishoudster; maar dagelijks gevoelde hij meer het gemis van een verstandigen makker. Zijne gezondheid had ook geleden door de vele inspanningen, die hij zich ter liefste zijner zieke grootmoeder getroost had; en Mr. Donaldson besloot na eenig nadenken hem een zending op te dragen, in plaats van in eigen persoon op reis te gaan. Belangrijke en algemeen bekend gemakte verbeteringen in den tuinbouw, die in een beroemde kwekerij nabij een stad aan de grenzen van Schotland en Engeland ten toon gesteld waren, ziedaar de voorgewende aanleiding tot deze reis; de wezenlijke reden was de begeerte van den goedhartigen tuinman om de gezondheid en gemoedsstemming van zijnen jeugdigen helper te versterken.

„Neem eens een maand rust, mijn jongen,” sprak hij vriendelijk; „als gij terug komt, zult gij weer dubbel geschikt voor den arbeid zijn.”

Archie nam dit aanbod volgaarne en dankbaar aan, en ging bijna onmiddellijk op reis, even te Glasgow vertoovende met het doel om zijnen eersten vriend James Muir te bezoeken. De verandering, welke de jaren in zijn voorkomen gemaakt hadden, was bijna ongeloonlijk voor James, die nu reeds de compignon zijns onns en bovendien echtgenoot en vader geworden was.

„En is het mogelijk, dat gij de kleine Archie Campbell zijt?” riep hij uit, zijnen bezoeker met hartelijkheid de hand drukkende. „Gij zijt zulk een knappe jongen geworden; dat ik u stellig niet zou herkend hebben. Maar wacht, een oogenblik; ik zal voor heden mijne zaken afdoen; dan gaat gij met mij naar huis en zult mijne vrouw en mijn zoonje zien.”

(Wordt vervolg.)

bedraagt de gezamenlijke lengte der viaducten 11 mijlen. De aarden dijken der spoorwegen hebben een inhoud van 550,000,000 kubieke ellen, (yarden) terwijl die aarde als ééne massa opgehoopt een pyramide zou vormen van 1½ mijl hoogte met een grondvlak dat grooter zijn zou dan het park van St. James. Door al die spoorlijnen wordt in den loop van één jaar een afstand afgelegd van achttien miljoen mijl n. De stoommachines der spoorwegen bedragen een aantal van 5900, terwijl dat der in gebruik zijnde rijtuigen 150,000 bedraagt. Zoo men al deze machines op een lijn naast elkander plaatste, zouden zij een lengte beslaan van London tot Chatham, terwijl de rijtuigen van London tot Aberdeen zouden reiken. De verschillende spoorweg-maatschappijen hebben een personeel van 90,000 beambten en werklui den tot hunne dienst. Voor de machines is jaarlijks 2,000,000 ton steenkolen beno digd. In elke minuut verwerken 4 ton steenkolen 20 ton water tot stoom. In 1854, werden er door de spoorwegen 111,000,000 personen vervoerd waarvan elk persoon gemiddeld berekend, 11 mijlen ver reisde. In hetzelfde jaar bedroegen de ontragnen der gezamenlijke spoorwegmaatschappijen de som van 20,215,000, p. st. terwijl van elke dier maatschappijen de ontvangsten voortdurend zijn toegenomen. Jaarlijks moet er voor 20,000 ton ijzer ver kocht worden wegens slijtage enz. en voor 26,000,000 houten leggers. Er worden jaarlijks 300,000 boomen geveld om in de slijtage der leggers te voorzien welke boomen een uitgestrektheid beslaan van 5000 acres boschland. Elke trein vervoert ge middeld 200 passagiers. De kosten van elken trein bedragen ongeveer 1 schilling 3 pence (1 u. 75 Ned.) per mijl, en 59 pas sagiers berekend op 5 pennij (iets meer dan 3 ct. Ned.) per mijl leveren op 5 shilling 2½ penny (1/8, 12½ Ned.) per mijl. Zon der het snel en gemakkelijk vervoer langs de spoorwegen zou het stuwens-port voor het Brittenvervoer niet ligt tot stand zijn gekomen. Ypwege de spoorwegmaatschap pijen is uitbetaald een som van 70,000,000 p. st. een landeigenschap en anderen als schade vergoeding voor vaste goederen, die door de spoorweglijnen dooreeden werden. De electrische telegraaf breidt zich uit over een lengte van 7,200 mijlen en verbruikt 36,000 mijlen aan electrische draden. Het aantal personen die onmiddellijk in dienst zijn bij den Electrischen telegraaf bedraagt 3000, terwijl er 40,000 inderoet met den tele graaf in dienstbetrekking staan. Van de geheele bevolking van het verenigd koning rijk is een persoon op den vijftig afhanke lijk van de spoorwegen. De jaarlijksche ontvangsten der spoorwegen hebben een som bereikt van 20,000,000, p. st. eens som bijna gelijk staande met de helft van de gewone Staatsinkomsten. Door een farthing (duit ongeveer ter waarde van 1½ ct. Ned.) per mijl te bezuinigen op de kosten van elk traject zouden de spoorwegmaatschap pijen jaarlijks 80,000 p. st. winnen.

LIJDEN EN ONTBERINGEN VAN EEN SCHEEPSEQUIPAGIE.

Het volgend verslag van het verschrikke lijk lijden der equipage van de brigantijn Minnie Harleij, die op 29 Dec. l. l. op den weg van Cork naar Archangel nabij de Bull of the Lewis door het overgeble ven scheepsvolk werd verlaten, is door een der lijdens zelven medegedeeld.

Den 2 October l. l. liep het vaartui g, onder bevel van kapitein Singenham, in zee en genoot, gedurende de eerste zeven dagen, gunstigen wind. Omtrent dezen tijd be reikten zij de Noordkaap en werden toen eerst door stormen en vervolgens door her haalde windvlagen overvallen. Het schip werd door allerlei tegenstroomen van koers gedreven en was eindelijk genoodzaakt bij te draaijen. Gedurende acht of negen en twintig dagen hadden zij met aanhoudende windvlagen te kampen. Zij stuurden het schip zoo goed zij konden naar het zuiden; de zeilen waren allen beschadigd en over en weer gerepareerd en de marzeilen wa ren meer dan eens verpleet. De kapitein en de equipage hadden niet het minste denkbeeld, op welke breedte zij zich be

onden. Ronde dagen later kregen zij Fam borough-Hoofd in het gezicht en deden Mid dlesborough aan, om versch water en mondbehoeften in te nemen. Hier kregen zij wel voorraad maar geen water, en ligt ten weder anker. Nu dwaalden zij niet minder dan vijf en dertig dagen op de Noordkaap rond, terwijl jutschen de kapi tein, ten gevolge van het veelvuldig gebruik van zout water, bedenklijk ziek werd. Hij droeg nu het bevel van het vaartui g aan den stuurman Daniel Leerij over, die wel dra door volslagen gebrek aan voedsel en drank buiten staat was te handlen. Het vaartui g werd nu door een klein n, Henrij Deameud en drie der equipage bestuurd. Op den eersten Kerstdag bezweek de stuur man ten gevolge van ontbering en den 28n. December draaide het vaartui g bij Bull of the Lewis bij. De kapitein leefde nog, maar lag buiten kennis. De noodslag werd ghescheut en in den loop van één dag, onderde de heer Kenneth Murray, een koop man van de haven van Ness in: een boot en equipage het schip, hetwelk op dat oogenblik, aan zich zelf overgelaten, voort dreef en tamelijk veel water inliet. Op het gezigt van den beklagenswaardigen toestand der equipage, beval de heer Ken neth Murray zijne lieden onmiddellijk den kapitein en de drie overgebleven matrozen aan land te brengen. Allen waren geheel uitgeput en hulpeloos. De kapitein kon zich niet bewegen en de boot verliet het schip zonder hem, doch keerde terug en bragt hem aan land; hij stierf evenwel reeds den volgenden dag. Indien de over geblevenen nog maar een kosten tijd op het schip gebleven waren, dan ware hun ongewijfeld hetzelfde lot als den kapitein en den stuurman ten deel gevallen. Reeds voor drie weken was al hun voorraad ver toerd, en er was letterlijk niets meer dan een hend dien vier of vijf dagen, voor dat de heer Murray ter punner redding kwa men, gedood hadden, hetgeen het laatste voedsel was dat zij genuttigd hadden. Noch scheepspepielen nog het logboek werden gered.

INGEZONDEN.

Rivier-Stoomvaart Dienst.

Den 5n. Januarij l. l. ontwaarde ik in de dagbladen een advertentie dat er eenige stoomnie was ontstaan aan de machine van de Stoomboot *Eliza*, dewelke spoedig zoude verholpen worden.

Hijna twee maanden daarna werd er ge adverteerd, dat de boot den 27 Februarij naar Post *Sommelsdyk* zoude vertrekken, waarvan tot heden echter tot niet weinig ongerief voor het Publiek niets is gekomen.

Het zoudt tot groot onoor voor de ver schillende alhier aanwezige Ingenieurs atrek ken, indien zij allen mochten verklaren niet in staat te zijn de kleine Stoomboot *Eliza* in orde te brengen. En mochten al eenigen aan wie dat werk werd toevertrouwd, onverschillig of daaronder zich ook Conter nements Ingenieurs bevonden, hetzelfde tot geen goed einde brengen, zou mag men daaruit niet de gevolgtrekking maken, dat ook elk ander deskundige daartoe ongo schikt is.

De Agenten van genoemde boot zouden het billijk verwijt van het Publiek op zich laden door zich alleen aan de uitspraak van enkelen houdende, de *Eliza* onbereikbaar te laten.

Geen betoog zal het behoeven dat de gun stig bekende Londensehe Ingenieur de heer HUMPHREYS geene slechte Scheeps-Stoom Machine naar een vreemde land zal zenden; de alhier besprokene Machine heeft toch gedurende een jaar volkomen aan het doel beantwoord en mocht zij thans geene goed keuring wegdragen zoo is zulke niet aan de Machine te wijten maar wel aan hem die het opzigt daarover voeren moet en met de goede werking derzelver belast is.

L'aramaribo, den 11 Maart 1859.

M. W. HARTSHORN.

Het is met genoegen opgemerkt dat reeds den volgenden dag na de vraag van X. en Z. in het *Kolonial Nieuwsblad* van den 7 deser, betreffende de wijze van aankoop van het door het Gouvernement zoo vaak benoedigde vier

kant hout, de aanbesteding eener belangrijke partij hout, tegen alle tot duaver bestaan heb bende gewoonte, bij inschrijving werd aangebo den. Dit heeft bij de bevolking den indruk gaande gemaakt dat van lieverlede, oude mis bruiken bij verschillende takken van admini stratie ingesloopen afgeschaff en er regtvaardiger jegen alle burgers zonder onderscheid zal worden te werk gegaan. Wij hopen dat alle aanbesteden van dit loffelijk streven der rege ring innig doordrongen, hunne kracht-ladige medewerking daaraan verleenzen zullen. Wij zijn echter geene voorstanders van halve maatreg len, en hadden dus gaarne gewenscht dat wan neer als in dit cas, geadverteerd wordt op Dins dag dat de inschrijvings-voorwaarden ter wis se liggen, zulke werkelijk het geval is, maar niet dat men tot heden nog zich moet tevreden stellen met het antwoord; de voorwaarden zijn door het bestuur nog niet goedgekeurd. Ook begrijpen wij niet waarom de houtwaren op de werkplaa van het Bouwdepartement ter keu ring moeten worden bezorgd, in plaats van aan de houtmarkt. Immers kan dit niet zijn ter besparing van kosten, aan hen die aan een billijke concurrentie wenschen deel te nemen? SPECTATOR.

Humoristische Snijporlijes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer FURET.)

Door W. E. H. WINKELM.

LXXV.

GEVONDEN VERLOSTUKKEN DER 1001

NACHT ARABISCHE VERTELLINGEN.

Door FURET.

(1005 Nacht.)

De Schatmeester, o Heer, vervolgde Se he herasade die anderszins draags tot Schach riar en Dinarsade sprekende, hare ver telling — „voibragt den last van Haroun en werd verbaasd bij de ontdekking dat er in de stad Bagdad zoovele gruwelen plaats vonden, vooral omtrent de wezen voor wier verzorging en opleiding de misdadigste zorgeloosheid bestond.“

Mas'oud die het innig vertrouwen des Califs bezat, en door zijne sluwheid het zoo ver gebracht had, dat hij in plaats van den Calif de tougels van de regering in handen liield en daardoor den beheerscher der geloovigen in een minder gunstigen dank van het volk bragt, welks oog alles zag en dat, ofschoon het den Calif lief had deze Mas'oud ver toede — zag met zorg de onweers wolken, die aan den hemel zijner grootheid begonnen sa men te trekken en begon te denken aan de mogelijkheid van zijn val. Toen beraamde zijn boosaardig hart den ondergang van Haroun en mislukte hem dit, om dan den Calif in zulke staatkundige verwikkelingen te voeren, dat de geheele koninklijke magt hem Mas'oud, zoudt moeten bijstaan en steunen.

Na eenige weken tijds, giug hij tot de uit voering van het eerste plan over; reeds in sulke had hij elke daad, elk woord van den wijzen Haroun doen bespieden en begreep un gepoeg van hem te weten tot zijn verderf. Om u het karakter van dezen boosaardigen Vi zier goed te doen kennen, o Koning, moet ik u het een en ander uit zijn leven mededeelen. Voor dat hij tot grootheid gestegen was en door vele slinkasche en lage streken, waarbij hij de belangen van velen verloor, fortuin bekwa; was hij een Perzisch vuur-aanbidder. — Om zijn stoffelijk belang, giug hij tot het geloof des geheiligden protests over. De te dier tijd beruchte streken der sluwe Persen, verdwenen echter niet met de verandering van zijne Gods dienat en op hem mocht het Turksche spreek woord terecht worden toegepast, dat: *Al draagt SATAN, ook nog een langen Derwissh-kastan, er toch altijd nog een puntje van zijn staart, onder uit komt kijken*. — Gij ziet g magtige Koning! dat, ofschoon Zoroaster niet veel verloor, waarlijk Mohammed al luttel we nig won. Hij was een man, die voorzeeker vele kennis en wetenschappelijke vormen zich had weten eigen te maken en dezelve altijd voor zich of de zijnen, voordeelig aan te wenden. Hij had zich bekend gemaakt met de geheime ontleiding van de Arabische schriftteekenen: *Kioof* en de *Thaluth* — met de *Rejhanij* die in Egypte gebruikt wordt, met de *Neshij* en de Moorsche letter. Hij was volmaakt meester in de Perzische letterkarakters *Djirvanij Taalik* en *Kermat*. Hij was kabbalist genoeg om straffeloos de zegels van geheime stukken te scheiden, en er tot zijn voordeel gebruik van te maken. Hij was zeer magtig en zag voor niets terug, waarover elk eerlijk man zoude blozen. — Met vele geheimen, die in de yorste lijke boekerij voor elk verborgen bewaard wer den bekend, steunde hem dit in zijn boos bedrijf, te wel wetende, dat men bij ontdek king van de ene of andere misdadig zijne levens, liever alles zoude vergeven dan zijne kennis met zoovele verborgene zaken te tartten.

Na eenige weken tijds van trad mas'oud met een geuichheid gelaat, waar droefheid op te lezen stond, tot den Calif; en deelde zij nen Heer mede dat Haroun de wijze, een gevaarlijk staatsburger was, ja misschien een spion van de vijanden des Califs. Haroun Arreesch hield onthutste bij het hooren van deze aanklagt en beval Mas'oud om duide lijk te spreken.

„O beheerscher der geloovigen! Uw goet hart, heeft alweder zonder op het gevaar te letten, rijke gunsten aan een onwaanzige ver spild; weet, dat deze Haroun, seurt dat uwe Koninklijke genade hem het verkleed schonk, zich daarmee nimmer heeft willen ver toonen, om aan het volk zijne onbeschaamde minachting voor zulk een gunst te doen blij ken. — Het geschenk in geld Heer! dat uw goedertierenheid, hem met zulk eens onbe greunde mildheid schonk, heeft hij verachtelijk van de hand gewezen, en den schatmeester ge last het uit te deelen onder de vijandige fami lien van uw Koninklijk bestuur, vooral onder die, van de vijanden der Visieren, of diegenen welke door onze billijken toorn, voor staatkundige overtredingen, gestraft zijn. — En ein delijk o groote beheerscher der geloovigen, maakt hij zich openlijk aan Majesteitscheennis schuldig, door bij het morgen- en avondgebed God te sneeken, voor den Calif en zijn ver trouwelingen bewaard te mogen blijven.“

„Hoe!“ — riep de Calif in woede uitbar stende, „durft dese ondankbare ellendeling mij aldus koken? Bij den baard des profets, hij sal mijn gereyten toorn niet ontgaan!“ En hij was op het punt om bevel te geven, tot de inhechtenisneming van Haroun, toen juist de *Mousslim* tot het avondgebed riep, en zijn voorlezer Abdalah ben Naveh hem vaderde en volgens het Koninklijk voorschrift zeide: „De sounne, o Heer en Koning! daalt onder de kimme en roept elken braven voor het aangesigt Gods tegen over wien Koningen en magtigen wormen in het stof zijn. Ruikt o ster velling! elke onedele gedachte uit het gemoed, opdat u slaap sacht en uwe droomen soet zijn, herdenkt het goede dat gij verruimd hebt te doen en het kwaad dat gij bedreven hebt en gij, o groote beheerscher der geloovigen denkt aan het onschuldig vergoten bloed van Yahia wven braven eermeeester. La ilah il' ALLAH!“

Op het hooren deser woorden, bedaarde plotseling de drift des Califs, hij deed Mas'oud vertrekken, volbragt zijn avondgebed en trad daarna tot Zobeide zijne gemalin, wie hij alles getrouw mededeelde. Nog had de Calif zijne rede niet geëindigd, of Zobeide die den steen van den geheimzinnigen ring bespiedde riep op eenmaal uit: „Gij sijt bedro gen, o Koning; — zie!“ en werkelijk, de steen werd dof, vlokking, blaauw violetkleurig en ging toen tot het donkerste purper over. — „(Onderzoek Heer!“ smeekte deze edele gema lin, „en neemt de heiligste onpartijdigheid in acht, oordeel niet met het hart eens Koning, dat zoo snel door hartstogtelijkheid bewogen wordt en wiens bevelen, zoo spoedig worden uit gevoerd; maar al te dikwerf schoon te laat sien zij de vreeselijke bloedvlekken op het sneeuw witte hermelijn, des Koninklijken mantels kleven.“

De Calif kuste haar de hand en beloofde haar nog heden vermond, dese zaak te onder zoeken, hij liet Giasfar ontbieden, klee de zich gelijk deze, in de dragt van een koopman uit *Moussoul* en wandelde zoo vermond door de straten van Bagdad naar de woning van Haroun.

Bij het intreden van zijn tuintje waarvan de deur openstond, hoorde de Calif, het huisje naderende, werkelijk den grijsaard zijn avond gebed doen, en verhoegd dat hij terstond het eerste gedeelte der beschuldiging kon onder zoeken, wakte hij Giasfar tot stilte en sloop tot aan de geopende vensters om goed te kunnen luisteren. — Nadat Haroun de ge wone gebeden der Muzelmannen volbragt had, eindigde hij op de volgende wijze: „O God! wiens wijsheid groot, wiens liefde grenzeloos is, zie neder op uw slaaf en bewaar zijne eenvoudi gheid en goeden wil voor de meerdere opmerk zaamheid des Koning, opdat hij niet verdor ven worde, door de talloze vijanden, welke hij door dese gunst verkrijgen zoude, schenk den Calif wijsheid, steun hem door uwe kracht, op dat de eeuwen der geslachten zullen blijven spre ken van de schoonheid zijner regering.“

„Hierin is waarlijk geen laster gelegen.“ — seide de Calif tot Giasfar, het is op zijn ergst eens verhevene sonderlingheid der phi losophen. Toen klopte de Calif aan zijne deur, Haroun opende dezelve en de twee vermoede kooplieden erkennende, gaf hij door teekenen van diepe onderdanigheid en groete hiervan blij k. „Zijt welkom, o groote Koning in de nederige woning des eenvoudigen grijsaards.“ — de Calif trad in, plaatste zich, op uitnoodiging van Haroun, op de eenigste sofa die er stond, en deelde oprecht en opehartig den oude niet alleen de beschuldiging mede die een zijner Visieren, tegen hem had ingebracht, maar te ge lijktijd, de wonderbare verandering des steen

waardoor zijne opmerkzaamheid was opgewekt. Hij eindigde met den gouden de verzekering te geven, dat niets hem gelukkiger zoude maken, dan dat H a r o u n ieder der beschuldigingen zodanig zoude kunnen wegnemen als dat reeds met de eerste geschied was.

"Heer en Koning!" antwoordde H a r o u n na gebogen te hebben en zijne beide handen op het hoofd te hebben gedrukt; ten teeken dat hoofd te willen verliezen, wanneer hij in het minst aan deze schulden waar bevonden werd: — "Mijne rust en stille tevredenheid is gevloeden sedert ik uwe groote goedheid mogt verwerven; de minderen der aarde zijn te zwak, om de gunsten der Vorsten te torschen — van daar mijn gebed aan God om mijn stand en mijn persoon onopgemerkt te laten voor uw oog, want van het oogenblik dat gij mij gunstig waart o groote Calif, ontstonden er een menigte vijanden tegen uwen dienaar van de onschuld mijner gebeden zijt gij overtuigd, wat de beursen met goud betreffen o Heer, ik liet deselve verdeelen onder de weduwen, weesen en ongelukkig gewordenen inwoners en dat die ongelukken juist gezocht moesten worden in de kringen die door den haat en de hebzucht uwer hovelingen getroffen waren, aoh! laat u dat niet verwonderen, want indien God deze misdadigers een teeken gaf, op het oogenblik dat zij zich om u verzamelden o Koning, gij zoudet van schamte blozen, om zooveel der langste ellendigen om u te moeten zien. — Dat ik uw geschenken zoude veracht hebben gebiedt der geloovigen, o geloof dat niet, maar weet dat de eer die gij mij toedacht door het Koninklijk kleet te schenken, niet op H a r o u n maar op het kleet selve terug daalde, het volk buigt zich niet voor den persoon en zijne verdiensten o Koning, maar het valt in het stof voor den mantel, die een Koning schonk en uwe magt en regtvaardigheid is niet in staat, dezen gewonen loop der zaken te veranderen. Ik heb u overtuiging beloofd Heer, kom en gaat waar H a r o u n u geleiden zal, hij zal u een schoon appel open zien, waardoor gij het niette van de Koninklijke gunsten sult ontdekken."

De Calif nam dezen voorslag aan en liet van G i a f a r vergeseld zich door H a r o u n geleiden.

De oude H a r o u n bracht beiden, na een menigte straten te zijn doorgestaan, in een tuin van een prachtig paleis, liep een gedeelte van denzelfden door en bleef voor een achtergeleer met hun stilstaan. — "Mijn hemel!" riep de Calif uit. — "Dit is het paleis van den grooten wijze S a h e l, de brave S a h e l de zoon van den Opper-Kadi." "Ja Heer."

Na nu de geheele achtergeleer omgelopen te hebben, ontdekten hunne blikken een verlicht vertrek, doch hun gehoor werd onaangenaam getroffen, door het geluid van harde slagen op een zacht voorwerp, terwijl een mannestem, die van woede en toorn hersch was, riep: "Nog harder, ellendige slaven! nog harder, slaat den vervloekte tot stof!"

"Laat ons haast waken" — zeide de Calif. — "Er schijnt alhier iets schrikkelijks te gebeuren, welk voortkomen wij eens groote misdaad." H a r o u n glimachte en zeide: "Haast u niet o Heer, er bestaat zooveel gesaar niet als gij gelooft, datgene wat geslagen wordt is de kastijding dubbel waardig."

"Hoe H a r o u n, ik zal niet dulden, dat een mijner onderdanen, buiten de veroordeeling van een Kadi, op dusdanige wijze gestraft wordt." "Heer! de slagen gelden noch een misdadiger, noch een uwer onschuldige onderdanen, zij vallen op een geschenken vorstelijk eerekleed van den Calif H a r o u n Arraschid, wiens magt en grootheid, over de geheele wereld verspreid is."

Toen bracht H a r o u n den Calif en G i a f a r tot voor een weester, alwaar zij het sonderlingste tooneel konden aanschouwen.

In een kostbare fraai versierde zaal, die schitterend verlicht was, zagen zij een zeer schoon jongeling staan, ontdaan van zijn overkleed, met een gelaat dat van woede gloude, in het midden van het vertrek stond een soort van kapstok, waar over het Koninklijk eerekleed met alle de prachtige versierselen en ornamenten als bezaaid hing, terwijl twee groote Nubische slaven, elk met een zweep op het aanhoudend bevel van hun meester het kleet welke geweldige slagen toebrengten, dat de lappen er bij hingen, het hermelijn over den grond stoot, en de edelgesteenten en paerlen overal rond gestrooid werden.

"Mijn God! de wijze S a h e l is krankzinnig geworden, ongelukkig uur, moet ik dezen ellenden brave in zulk een ellendigen toestand wederzien!" riep de Calif. — "Geduld o Heer," zeide H a r o u n, verraden wij ons niet voor dat het sonderling tooneel is afgelopen.

"Maar ik zie Heer," zeide S c h e h e r a d e, "dat de stralen der zon de tinnen der moskeën beginnen te verlichten, ik zal dus tot morgen ochtend mijne vertelling staken."

Koning S c h a c h r i a r stond op, en verliet na de vrouwen gegroet te hebben, het vertrek, om zijn morgengebed te doen.

Men vraagt of het niet tot den werkring van den havenmeester behoort om te zorgen dat afschoon daartegen geene boete is vastgesteld, het vierkant hout, liggende bij de Plattebrug en van geyaar te achten voor aankomende ponten en vaartuigen, van daar vervoerd worde?

CORRESPONDENTIE.

Het artikel van A. J. POLAK Jr. wordt onvoorwaardelijk ter zijde gelegd.

Den wensch van eenige ingezetenen omtrent het uatmaken der straten vermelden wij, in een volgend nummer.

Eenige belanghebbenden wenschen het Bestuur opmerkzaam te maken aan de behoefte aan eenige Brievenbestellers en verzoeken dat daarin moge voorzien worden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 7den, dezer, de Eng. sloep *Satellite*, kapt. Ths. Frazer, van Demerarij.

VERTROKKEN.

Den 6den, de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Busman, naar Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 9den, de Nd. Am. brik *Cronstadt*, kapt. E. Higgins, naar Gloucester, lading: 197 vaten Suiker 262,421 pond, 166 vaten Melassie 23,246 gallons, 23 balen Kakao 2,980 pond, 2,153 pond oud Koper, 710 pond oud Tin en 45 pond oud Lood.

Den 11den, de Eng. sloep *Satellite*, kapt. Ths. Frazer, naar Demerarij, lading: 40 tonnen oud IJzer, 6 kisten buitend. Sigaren, 3 kisten Kasen, 20600 buitend. Sigaren, 12 Hamper, 100 pond Kaarsen, 4 vaten Aardappelen, 2 vaten Koorn, 3 koffers Doeken, 1 kist Manufacturen en 100 olikken Reuzel.

Den 12den, het schip *Anna Lena*, kapt. C. Zaal, naar Amsterdam, lading: 356 vaten Suiker 507,774 pond, 50 balen Kakao 6,925 pond, 1594 pond oud Lood en 3673 pond oud Koper.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Sagitta*, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schil, adres bij J. M. Polak.

AANGEKOMEN PASAGIEREN.

Met de Eng. sloep *Satellite*: Meisjesvrouwen S. E. Rodgers, C. Ebrahms en de minderjarige B. C. Kendel.

VERTROKKEN PASAGIEREN.

Met de Nd. Am. bark *Mains*: de Heer J. H. W. Campion.

Met de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: Meisjesvrouw White, Loxdale geboren Packwood, en E. P. eger, de Heeren V. Bartocini, J. van Praag en John Drijadale.

Met de Nd. Am. brik *Cronstadt*: de Heer G. J. Marsh.

Met de Eng. sloep *Satellite*: de minderjarige M. Bromet.

Met het schip *Anna Lena*: de WelEdele Geatr. Heer F. W. L. Tjiedeman, Echtgenoot, 2 Kinderen en Bediende en de Heer van den Ham.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

SUIKER. Den 8sten, van Plant. Kroonenburg, 17 vaten a 11,06 cent.

MELASSIE. Idem, van hetzelfde effect, p. m. 700 gallons niet toegeween.

KAKAO. Den 12den, van Plant. Caledonia, p. m. 15,000 pond a 22,16 cent.

Idem, idem, van Plant. Concordia, p. m. 7,500 pond a 22,16 etc.

PUBLIEKE VEILINGEN.

Bij het Departement der Onbeheerde Boedels. Door den Vendumeester J. F. Favereij.

Woensdag, 9 Maart 1859.

Het bleete Erf gelegen aan de *Feyets Bu* tenwijk, bekend onder No. 66, aangekomen hebbende den desolaten Boedel L. Benesica. — f 76. — De minderjarige kinderen van M. H. van Echten.

Het Erf en daarop staande Gebouwen gelegen aan de *Hoogestraat*, bekend onder La. E. No. 348 N. W. en La. D. No. 61 O. W., aangekomen hebbende den boedel G. F. van Bartelink. — f 700. — D. B. Frank.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 5den tot den 12den Maart 1859, zijn alhier ingeschréven, als overleden:

Den 5den, Adolf Juliaan Goede, 1 maand en 1 week.

Den 6den, Andries Wilsom, 18 jaren.

Idem, Josina Bijasen, 60 jaren u. g.

Idem, Victoria Monte, 29 jaren.

Den 7den, Abraham Alberga Abrahamsohn, 24 jaren.

Idem, Louise Cornelia Lijon, dochter van James Del Monte Lijon en van Sara Mendes de Leon, 2 jaren.

Idem, Henriette Adriana de Mares van Zuijlen, 39 jaren ruim.

Idem, Laura van Voigt, 56 jaren.

Den 8sten, Henri Gerhardus Theodorus Serah, 4 jaren en 7 maanden.

Idem, Heerich Badscher, 42 jaren Invalide.

Den 9den, Jan Oogstman, 67 jaren.

Idem, Jacobus Hendrik Christiaan Matroos, 2 jaren en 5 maanden.

Idem, Henriette Maria van Roes, 4 maanden.

Den 10den, Levelina Carolina Augusta Majjels, 7 maanden.

Den 11den, Christina Antoinette Majj, 1 jaar en 11 maanden.

Den 12den, Susanna Theodora Keen, 9 m.

BINNENLANDSCHE BERICHTEN.

Bij Gouvernements resolutie van den 28n. Februarij jl. no. 10, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, de oud adjudant Onderofficier H. A. van den Ham benoemd tot 2n. Luitenant bij de gewapende burgermagt in de divisie *Boven Commewijne*.

Bij Gouvernements resolutie dd. 3n. Maart No. 8, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer H. A. van den Ham, wegens vertrek uit de kolonie, verleend een eervol ontslag als 2den Luitenant der divisie *Boven Commewijne*.

Bij Gouvernements resolutie dd. 9n. Maart No. 2, is, ter voldoening aan 's Konings magtiging, verklaard, dat het bij Gouvernements resolutie dd. 10 Junij 1858 No. 7 aan den Heer F. P. Kammerling verleende ontslag uit 's lands dienst, moet worden gesicht een eervol ontslag te zijn.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om den slaaf *Adriaan*, geboren in 1828, zoon van *Proserpina*, tegen ruiling voor eenen anderen slaaf, van den naam van plantage *Monsieur* gelogen in de divisie *beneden Collica*, af op dien van D. S. Gillard, voor den vrijdom te doen overschrijven.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de slaaf *Jetta*, geboren in 1847, dochter van *Caro*, van den naam van plantage *Broederhoop*, gelogen in de divisie *beneden Collica*, af op dien van Abraham Nunes Monsanto, voor den vrijdom te doen overschrijven.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de slaaf *Georgina*, geboren in 1836, dochter van *Francina I.*, van den naam van plantage *Zwaig*, gelogen in de divisie *Boven Collica* en *Perica*, af op dien van M. J. Houthakker, voor den vrijdom te doen overschrijven.

Tijd van verzet veertien dagen, gerekend van den 2 Maart 1859.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de slaaf *Leasowes*, mede gelogen in het district *Corona*, te doen overschrijven.

Tijd van verzet veertien dagen, gerekend van den 4 Maart 1859.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 11n. Maart 1859.

Van de slaven *Toontje*, geboren in 1839 en *Louisa*, geboren in 1842, kinderen van *Finette*, toebehoorende aan plant. *la Paix*, divisie *boven Collica* en *Perica*.

Politie.

De Ingezetenen deser stad worden met nadruk herinnard aan de inachtneming der verordening, voorgeschreven bij de Publicatie van 19 | 25 November 1828 G. B. No. 17, waarbij op verbodte der daarvoor bepaalde boete, de verplichting aan ieder is opgelegd, om in de maanden *Maart* en *September*, de *Straat* langs zijne woning ter breedte van *vijftien voeten* met *Schulpen* te beleggen.

Ter kennis van het algemeen wordt gebragt, dat uithoofde van eenige te deca

herstellingen aan de *Ophaalbrug*, liggen over de *Sommeldijksteekreek* op *Combi*, de passage voor *Rij*- en *Veertuigen* aldus voor eenige dagen zal zijn afgesloten.

Een gouden Halsieraad, voorstellende een hart met twee pijlen onder een kroon, ten burele van Politie gedeponeerd zijnde, als op straat te zijn gevonden, zoo kan de eigenaar ter terugbekoming zich aldaar aanmelden.

Paramaribo, den 7 Maart 1859.

Transport.

Den 26n. Februarij 1859. A. Voorde wind qq. J. L. Jongeneel, en J. K. Jongeneel aan S. Soetsman Jr. nom. ux. van d m grond *Uit en thuis* gelogen aan de rivier *Suriname* in de divisie *Para La. B. No. 7*. Paramaribo, den 28 Februarij 1859.

Den 1n. Maart 1859. Jan Voet en Jacob Voet, deze als gemagtigde van A. Voet weduwe A. Kimme, ab intestato mede eigenamen van wijlen hunne zuster Jacoba Voet aan Jacob Voet, van twee derde aandeelen in het Huis en Erf, aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, N. W. La. D. No. 175, O. W. La. D. No. 443.

Paramaribo, den 2 Maart 1859.

De prov. Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels zal over zes weken, den juiststen tijd nader te bepalen, in het openbaar doen verkoopen.

Een half aandeel in het Huis en Erf staande en gelogen aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, bekend onder La. D. No. 1906, aankomende den boedel Petronella C. Valenijn.

En over tien maanden

Een derde aandeel in de Suiker plantage de *Guineesche Vriendschap*, gelogen aan de rivier *boven Suriname*, ter rechterhand in het opvaren tusschen de landerijen van *Heijsvet* en de verlatene plantage *Nieuwstar*, met dierzelf *Slavenmagt*, *Fabriek*, *Gebouwen*, de daaraan behoorende *Landerijen* en verdere *Aankleven*, alsmede een derde aandeel in de plantage *Toledo*, mede aan dezelfde rivier gelegen, ter linkerhand in het opvaren tusschen de verlatene plantage *de Goede Vrede* en de *Verwachting* met de daaraan behoorende *Slavenmagt*, *Stoommachine*, *Landerijen* en verder toebehooren, aankomende den boedel Machiel Charles Lionarons.

Paramaribo, den 9 Maart 1859.

De Chef van het Bouwdepartement, daartoe door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur geautoriseerd, zal aan den minst inschrijvende, mits goedgekeurd, aanbesteden: De levering van eenige vierk. Houtwaren, en zulke op de voorwaarden die daarvan ten burele van het Bouwdepartement ter visie liggen.

De inschrijvings billetten zullen op den 19n. Maart aanstaande worden ingewacht. Paramaribo, den 7 Maart 1859.

De Chef van het Bouwdepartement, daartoe door Zijne Excellentie den Heer Gouverneur geautoriseerd, zal aan den minst inschrijvende, mits goedgekeurd, aanbesteden: De levering van (100,000) *Honderd Duzend* vierk. voeten (en 1½ duims *Pitch Pine Planken*, en zulke op de voorwaarden die daarvan ten burele van het Bouwdepartement ter visie liggen.

De inschrijvings billetten zullen op den 1n. October aanstaande worden ingewacht.

ADVERTENTIE.

( ) Bij inschrijving worden tegen KONTANTE BETALING van plantage *Rozenburg* te koop aangeboden: 19 vaten SUIKER, om voor rekening en risico van den kooper van plantage *Goudmijn* te worden afgehaald.

Zullende de billetten van inschrijving worden aangenomen en geopend op MAANDAG den 14den dezer, des morgens ten 10 ure, ten kantore van J. FROUIN.

Paramaribo, den 11 Maart 1859.

LIEFDADIGHEIDS LOTERIJ voor METTRAY.

Den goede Ingezeten der kolonie
inzonderheid die van het schoone geslacht,
wordt de LOTERIJ, hierboven bedoeld,
vriendelijk in herinnering gebracht en de
uitnoodiging vernieuwd, om haar, met
eenig **VOORWERP**,
te willen begunstigen, hetwelk, ten huize
van den ondergeteekenden, steeds in dank
zal worden aangenomen.

Namens het Hoofd-Bestuur der Prot.
Sur, Mettray,

C. CONRADI,

Secretaris.

Paramaribo, den 11 Maart 1859.

Het ARMBESTUUR der Ned. Israël
Gemeente, heeft de eer te berigten, dat
twee prachtige **GESCHENKEN**
van H. M. de Koningin en H. K. H.
Prinses FREDERIK der Nederlanden,
benevens een aantal **VOORWERPEN**
bestemd voor de

Liefdadigheids-Loterij,
bij hetzelfde ontvangen zijnde, in den
loop dezer maand ter bezigtiging zullen
worden gesteld, met kennisgeving tevens
aan de geachte Dames die voornemens
zijn om **VOORWERPEN**
tot dat einde te zenden, dat de gelegen-
heid daartoe nog is opengesteld.

In naam van het Armbestuur voor-
noemd,

Het Lid en Secretaris,
E. SOESMAN.

[3593] De Vendunieester J. C. GOM-
PERTS zal VRIJDAG e. k. verkoopen:
De slavin Christiana met hare kinderen
Merij en Mina, aankomende de Wed.
J. O. N. ENGELBRECHT.

[3594] Over zes weken dag en datum
nader te bepalen zal door den Vendunieester
A. SALOMONS worden verkocht:

De Huizen en Erven
gelegen op Combé, 1e. Buitenvijk
Nw. No. 134, 135 en 136.
Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP**.

De ondergeteekende zal over zes weken,
den juiste dag nader te bepalen, pu-
blikkelijk doen veilen:

Het HUIS en ERF,
met zeer ruime Achtergebouwen,
staande en gelogen aan den Waterkant
en uitkomende aan den Heiligenweg,
bekend onder La. C No. 3. N. W. en La.
C No. 116, 117 en 3 O. W. aankomende
nu wijlen den Heer ALEX.
CHRISTIE.

Paramaribo, den 12 Maart 1859.

[3913] W. J. G. LABAD qq.

[3595] De Wed. A. CAMERON Geb.
van HALM zal over zes weken den
juisten dag nader te bepalen door een
der Vendunieesters doen verkoopen:

**De KATOEN PLAN-
TAADJE WATERLOO**
gelegen aan de Warappekreek.
Paramaribo den 12 Maart 1859.

In den loop dezer week vertrekt
via Nickerie naar Demerary, de
Schooner Emma.

Voor VRACHT en PASSAGE, adres bij
( ) SANDTMANN & Co.

**Oprechte Havanah
SIGAREN**
tegen verminderden prijs
en **BOKKINGS**.
Verkrijgbaar bij
(3910) E. EMANUELS Jz.

Vaste prijzen. Alles à Contant.

E. A. J. VAN GOGH
geeft bij deze kennis dat hij zijn
WINKEL heeft geopend, en bij hem
verkrigbaar is:

**Galanterien,
Bijouterien,
PARFUMERIEEN,
SCHOOLBEHOEFTEEN,
Sigaren,**

Zakboekjes, Portefeuilles,
en Sigarenkokers.

Een fraai assortiment
Kinderwerkjes.

**ROOMSCHE KERKBOEKEN,
ENZ., ENZ., ENZ.**

Eersdaags te verwachten:
Een groot assortiment

Kantoorbehoefte.

(3911)

Gebroeders Soesman

hebben per de Martha Worthington uit
America in consignatie ontvangen:

Bakkeljaauw.

MESS SPEK.

Prime dito.

Mess Vleesch.

1 vaten FAMILY dito.

KAARSEN van 6, 8, 10, 12,

14, 16, en 18.

Z E E P.

Per de Satellite, van Demerary

Extra O. I. RIJST.

Dito vaten India Ale.

Vaten geclarificeerde TRAAN OLIE.

Nog voorradig:

TIERCEN, VATEN en 1/2 VATEN

Z A L M.

HARING.

S. F. BLOM.

Reuzel.

Engelsche ZIEP

VATEN GROF ZOUT.

Vaten Bladen Tabak.

FIRE BRICKS

**Oprechte Havanah Si-
garen.**

EN

Geassorteerde Engelsche

IJZERWAREN

Paramaribo, den 12 Maart 1859

Voor Contant

dat is bij de levering GELD,

bij den ondergeteekende verkrijgbaar voor

buitengewoon goedkope prijzen:

Door de Stoomhoutzaagmolen,
Glad gezaagde Planken
van alle soorten.

Paramaribo, den 12 Maart 1859.

( ) A. M. COSTER.

Verandering van woonplaats.

F. F. DRAGTEN

Mr. Kleedermaker,

is thans woonachtig in de Keizerstraat,

allerjaast den Heer J. J. P. WESSELS.

(3912)

Finale Uitverkoop

tegen inkoops prijs mits à Contant:

Van sijne Fransche JACONETS, wit gebloemd NETELDOEK, Schotsch goed,
Effen, BAREGE, Schotsch Batist en Kamerdoek, PLATILLAS, sijne Streep,
Gekleurd Voering Katoen.

Diverse Zijden, Satijnen en Tulle MANTILLES TALMAS, Voiles en Bruidsluijers,
Zwart Satijn en Moiré, gekleurde en witte voering Zijde, Tulle en Crêpe,
Geborduurde Strookjes en Ondermouwen, HANDSCHOENEN, Witte en Zwarte
Blondes, Kantten, Linten, Franjes en Agrementen, Gordijn Franjes.

Wit Casimir, wit en gekleurd Piqué, Zijden Dassen, Gemaakte witte en gekleurde
Piqué, Zijden en Moiré, Zwart Satin en Casimir VESTEN, Lekkensche en Linnen
JASSEN en BROEKEN, Fijne Lederen HEEREN SCHOENEN.

Differentia opgetmaakte en onopgetmaakte DAMES STROO HOEDEN, Flambards.

Heeren Italiaansche Stroo Hoeden met dubbelde rand,
Zwarte Zijden HOEDEN, Parapluies, Sokken en Kousen, Fijn grijs Linnen DRIL
en Gekleurd BROEKENGOED.

SPIEGELS met Vergulde en Bruine Lijsten,
Moderateur LAMPEN, Parfumerien.

Bijouterien, Meubels en Pianinis,

CEMENT.

Rhijn Wijn, Extra Roode Wijn in kisten (St. Julien) Madeira en Port Wijn.

METWORST en 1/2 vaatjes **ZOUTVLEESCH.**

SANDTMANN & Co.

Tevens worden DEBITEUREN volgens vroegere Annonce herinnerd
het verschuldigde ten spoedigste aan te zuiveren ter voorkoming van

ONAANGENAME MAATREGELEN.

(3915)

SANDTMANN & Co.

Pp. Planken, Wp. dito,

HARPUIS, PIK, TEER, TERPENTIJN,

SUIKERKALK in potten en puncheons,

Vuur Klei, IJzer CEMENT, Rom, dito,

5 JAARS HUIDKOPER,

SPIJKERS voor dito, Rond en Platijzer,

IJzeren Hoepels, Spijkers,

Schoppen, Houweelen,

Geelh. en Dul Houwers, Amer. Valaxen.

Dakleijen, Katoenzakken-

doek, Zeildoek, Touwwerk

van alle dikten, **H O E-**

P E L S, etc.

Bij **THOMAS GREEN.**

(3914)

( ) Op nieuw in Commissie ont-
vangen en verkrijgbaar bij D. BAEZA:

PAUILLAC, St. Emilion, Cote de

Bourg en andere Bordeaux WIJN per

dozijn en damejeane, Versche ZALM,

MAKREEL en KREEFTEN in 1 en 2

pounds blikken, SARDINES, LIKEUR,

Muscaatwijn, Orgeade, Vermouth,

Maraschino, Nougat, Vruchten op Bran-

dewijn en Sup., CHAMPAGNE van

Jacquesson en Fils, Kinder Hooge en

Lage STOELLEN, 1 en 2 dm, W. P.

PLANKEN, SPEK, Family VLEESCH,

B L O M, Grof ZOUT,

LAMPOLIE, Beurre de Bretagne in 5 en

10 pounds blikken, UIJEN à 20 ct. per

en TODO-AXEN à 3 per stuk.

Daar hij voornemens is

tegen 1ste Mei aanstaande

naar Noord-Amerika te vertrekken ver-

zoekt hij de zijne DEBITEU-

REN hun verschuldigde vóór dien tijd

te willen aanzuiveren, daar hij anders

zonder verdere kennisgeving de nalatigen

zal vervolgen.

Blinders in soorten

T A B A K, VALAXEN.

Rus. Talk, Harpuis, Pik en Teer,

Breeuwerk,

W. P., P. P. en **BERKEN-**

HOUT PLANKEN.

Vleesch en Spek, Pohagen en Haring

in vaten.

Makreel en Lippen en Keelen in tobbejes

SARSAPARILLE, Grof en Epsom Zout.

Oprechte Schotsche WHISKY.

Te bekomen bij

( ) EDUARD KÖLLE.

Lugard & Comp:

bieden te koop aan:

Mans Lederen SCHOENEN a / 2.00.

Dito verlake dit a / 4.00.

Dito stoffen dit a / 2.75.

Ondermans dit a / 2.25.

Mans lage Lederen dit a / 2.00.

Dito Lederen LAARZEN a / 6.00.

Vrouwen LAARSJES a / 2.25.

Dito Lederen Schoenen a / 1.75.

Dito Merinossen dit a / 1.25.

BOTER, ROOKSPEK en HAMMEN

30 cts 't pond en meer goedkope

Provisien, mits a Contant.

( )

Stapt binnen in het M a g a z i j n van

A. ALETRINO.

alwaar ontpakt is eene keurige partij
bijzonder fraaie **VOORWERPEN**
voor Trouw en Verjaarsgelegenheden: in
Goud, Zilver, PORCE-
LEIN en GLAS.

Gij vindt er ook soliede Manufacturen
en allerlei lekkere versche **PROVISIEN**.
De prijzen zijn zeer billijk gesteld,
omdat er het **KONTANT** stelsel geob-
serveerd wordt.

(3916)

Komt en Oordeelt!

De Pillen van Holloway

een zeer goed geneesmiddel tegen den aandrang
van het bloed naar het hoofd. W. R. te Berbi-
ce, leed veel van aandrang van bloed naar
het hoofd, ofschoon hij zeer matig was in eten
en drinken, overviel hem deze ongesteldheid
soms tijds in een zoo hoogen graad, dat hij in
het midden eener redevoering, zijne hoorders
moest verlaten. Daar hij de goede uitwerking
der pillen van Holloway dikwijls gezien had
besloot hij dit middel te beproeven, en om
zijne eigene woorden te bezigen, zij werkten
als op eene tooverachtige wijze. Het is nu
14 maanden tijds was hij volmaakt hersteld.
Deze pillen zijn ook buitengewoon heilzaam
bij ongesteldheden der maag en der ingewanden.

Deze **P I L L E N** zijn alhier ver-
krijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B.
de VRIES, aan de Zwartenhovenbrugstraat
a / 1 en / 3.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.